

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I AGa 119/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Żukowski
------------------------	------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2023 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **sp. z o.o. w W.**

przeciwko (...) **sp. z o.o. w A.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 12 stycznia 2021 r. sygn. akt IX GC 586/18

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt I AGa 119/21

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. w W. wniosła pozew o zapłatę kwoty 325.309,65 zł przeciwko (...) sp. z o.o. w A. tytułem wynagrodzenia za wykonanie usługi w postaci audytu działalności strony pozwanej, skutkującego powstaniem raportu, w którym strona powodowa zidentyfikowała możliwe oszczędności w działalności pozwanej w postaci obniżenia wpłat na (...) w obszarze „zakup produktu lub usługi od zakładu pracy chronionej”. Powód podkreślił, że w związku z brakiem potwierdzenia tego, czy pozwany wdrożył zaproponowane w raporcie rozwiązania, powód domaga się wynagrodzenia w wysokości 45% oszczędności możliwych do uzyskania przez pozwanego za okres od stycznia 2016 r. do listopada 2017 r. Powód podkreślił, że zgodnie z zawartą umową niedostarczenie dokumentów potwierdzających niewykorzystanie wniosków raportu, uznawane jest za wdrożenie przez pozwanego całości zaleceń przedstawionych w raporcie, a w konsekwencji powoduje powstanie roszczenia o zapłatę wynagrodzenia. Strona powodowa wskazała, że dochodzone wynagrodzenie jest należne bądź z powodu samodzielnego wdrożenia zaleceń raportu lub niedostarczenia przez pozwanego dokumentów rozliczeniowych z właściwymi organami lub dostawcami, potwierdzających, że analizy i zalecenia powoda nie zostały wykorzystane.

W odpowiedzi na pozew z dnia 1 października 2018 r. strona pozwana (...) sp. z o.o. w A. wniosła o oddalenie powództwa w całości, wskazując na ustalenie ustnie węższego zakresu umowy i poinformowanie powoda o tym na etapie zawierania umowy, że pozwany samodzielnie prowadzi rozmowy ze spółką (...) sp. z o.o. będącą zakładem pracy chronionej, a w pozostałych obszarach powód stwierdził w dniu 25 listopada 2015 r., że nie udało się ustalić żadnych potencjalnych oszczędności. Pozwany podkreślił, że również inne obszary zostały umownie wyłączone i w tych obszarach żadne raporty nie zostały przedstawione. Strona pozwana zarzuciła też nienależyte wykonanie usługi przez powoda i podkreśliła, że powód nie wykonał żadnego kompleksowego opracowania ani nie wdrożył zaleceń, a pozwany samodzielnie – przed doręczeniem raportu wdrożył rozwiązania mające na celu poczynienie oszczędności. Pozwany zakwestionował doręczenie raportu przez powoda oraz podkreślił, że nie wdrożył żadnych rozwiązań w zakresie dostawy czy czyszczenia odzieży roboczej. Pozwany podniósł również, że przedstawiony raport stanowił jedynie ogólnikowe, powszechnie dostępne informacje, a ponadto powód nie podjął żadnych z opisanych w treści raportu działań niezbędnych do wdrożenia zaproponowanych rozwiązań i uzyskania oszczędności we wpłatach na (...). Strona pozwana zakwestionowała wysokość dochodzonego roszczenia oraz podniosła, że nie wdrożyła zaleceń powoda, ale uzyskała oszczędności na skutek własnych działań, uzgodnionych z powodem przed zawarciem umowy. Strona pozwana zakwestionowała żądanie zapłaty wynagrodzenia również z powodu jej niewykonania, bowiem samo sporządzenie raportu nie stanowiło realizacji umowy.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2021 r. Sąd Okręgowy w Krakowie

I. oddalił powództwo;

II. zasądził od strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w A. kwotę 10.817 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazał ściągnąć od strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 188,32 zł (sto osiemdziesiąt osiem złotych trzydzieści dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd I instancji ustalił, że strony w dniu 19 października 2015 r. zawarły umowę współpracy w zakresie cost consultingu, o treści jak na k. 22 – 25. W § 1 ust. 1 pozwany powierzył powodowi świadczenie usług cost consultingu w postaci analiz i doradztwa operacyjnego, na które składały się: przegląd kosztów wymienionych poniżej w celu wskazania źródeł Oszczędności oraz wdrożenie zaleceń, mających na celu uzyskanie tych Oszczędności. W ust. 2 określono, że przez Oszczędności należy rozumieć następujące zmniejszenia kosztów objętych Umową: odzyskane kwoty nadpłacone, obniżenia, ulgi, zwolnienia podatkowe, odsetki od uzyskanych nadpłat, eliminację zbędnych kosztów, renegotiację taryf i optymalizację struktury usług, rabaty i bonusy. Uzyskanie Oszczędności następuje z chwilą ich potwierdzenia przez organy administracyjne, podatkowe lub dostawców usług objętych umową. Wygenerowane Oszczędności dotyczą wszystkich okresów referencyjnych objętych Umową. W ust. 3 zastrzeżono, że Umowa obejmuje m.in. wpłaty na (...). W § 2 ust. 2 i 3 wskazano, że w przypadku każdego z kosztów, niezwłocznie po zgromadzeniu dokumentów, powód przeprowadzi analizę kosztów, mającą na celu identyfikację możliwych do uzyskania oszczędności. W przypadku zidentyfikowania Oszczędności strona powodowa zobowiązała się sporządzić i przedstawić pozwanemu pisemny raport przedstawiający źródła Oszczędności, ich szacunkową kwotę oraz zalecenia wdrożeniowe, służące uzyskaniu Oszczędności. W ust. 4 zastrzeżono, że w dniu przedstawienia raportu strona pozwana zatwierdzi raport pisemnie, wskazując zakres akceptacji zaleceń przedstawionych w raporcie, co będzie podstawą do rozpoczęcia wdrożenia, mającego na celu uzyskanie Oszczędności. W ust. 5 zawarto opis Wdrożenia, wskazując, że strony zobowiązują się aktywnie współdziałać podczas etapu wdrożeniowego aż do uzyskania ostatecznego rozstrzygnięcia, w szczególności poprzez: (a) (...) przez przygotowywanie niezbędnej dokumentacji, wniosków, prowadzenie wdrożenia zaleceń (b) przedsiębiorca – przez dostarczanie dokumentów i informacji niezbędnych do realizacji Umowy, w celu terminowego i sprawnego zrealizowania każdego zalecenia. W § 4 postanowiono, że powód będzie uprawniony do otrzymania Wynagrodzenia w przypadku uzyskania Oszczędności dla przedsiębiorcy, a Wynagrodzenie wyniesie równowartość 45% Oszczędności, uzyskanych w następstwie wdrożenia

zaleceń zaakceptowanych przez przedsiębiorcę. W ust. 5 postanowiono, że w obszarach ubezpieczeń społecznych, za moment wykonania Usługi dla potrzeb podatku VAT przyjmuje się datę Decyzji lub Zawiadomienia – dla okresu przeszłego i bieżącego. W § 5 ust. 1 postanowiono, że powód zobowiązuje się wykonać przedmiot Umowy z najwyższą starannością oraz zgodnie z przepisami prawa. W ust. 4 pozwany zobowiązał się nie podejmować od daty podpisania umowy do daty upływu okresów referencyjnych żadnych czynności, mających te same cele i zakresy, co działania objęte Umową, a także zobowiązał się informować powoda o zaistniałej komunikacji z właściwymi organami lub dostawcami, pozostającej w bezpośrednim zakresie Umowy. Korzyści pieniężne uzyskane z naruszeniem tego postanowienia będą uznane za wynik pracy powoda. W ust. 5 zapisano, że w przypadku odmowy wdrożenia części lub całości zaleceń zawartych w Raporcie, zgodnie z § 2.4 umowy, przedsiębiorca zobowiązuje się nie wykorzystywać na potrzeby własne analizy lub zaleceń powoda przez okres 3 lat, licząc od daty przedstawienia Raportu. Przedsiębiorca dostarczy, na prośbę powoda, dokumenty rozliczeniowe z właściwymi organami lub dostawcami potwierdzające, że powyższe analizy i zalecenia nie zostały wykorzystane. Strony postanowiły, że niedostarczenie powodowi w/w dokumentów lub samodzielne wdrożenie zaleceń z Raportu, wykazane w dostarczonych dokumentach, uznane będzie za wdrożenie przez Przedsiębiorcę całości zaleceń optymalizacyjnych przedstawionych w raporcie i (...) będzie należne Wynagrodzenie. W ust. 6 zastrzeżono, że częściowe lub całkowite odstępianie od wdrożenia zaleceń przez przedsiębiorcę, po akceptacji Raportu, skutkować będzie zobowiązaniem Przedsiębiorcy do zapłaty Wynagrodzenia za wszystkie okresy referencyjne objęte zakresem i obszarem takiego odstępiania, w wysokości określonej na podstawie Oszczędności oszacowanych we właściwym Raporcie. W załączniku nr (...) określono wykaz dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia usług dla każdego z kosztów. W załączniku nr (...) wskazano Płatności, wskazując w ramach wpłat na (...), że Oszczędności w tym zakresie są potwierdzane przez zakłady pracy chronionej w informacjach o wysokości przysługujących ulg, a na podstawie w/w potwierdzeń oraz deklaracji rozliczeniowych z (...) powód miał wystawiać faktury w cyklu miesięcznym przez określone umową cykle referencyjne. W przypadku nieprzekazania przez przedsiębiorcę wymaganych informacji oraz dokumentów w celu wystawienia faktury na podstawie rzeczywistych danych, faktura zostanie wystawiona na podstawie miesięcznego szacunku zgodnie z ostatnią znaną, uzyskaną ulgą.

Od 28 sierpnia 2015 r. strona pozwana prowadziła rozmowy z (...) sp. z o.o., będącą zakładem pracy chronionej (odpis 80%), dotyczące możliwości nawiązania współpracy w dziedzinie usług ochrony.

W trakcie negocjacji umowy przez powoda z pozwanym K. S. – pracownik pozwanego w obecności przedstawicieli powoda przedstawił informację, że strona pozwana jest na zaawansowanym etapie rozmów ze spółką świadcząca usługi w dziedzinie ochrony i sprzątnięcia i że współpraca z tą spółką daje maksymalny odpis w składkach na (...), więc uzyskanie wyższych odpisów nie będzie możliwe. S. L. (1) podczas rozmów dotyczących zawarcia umowy z powodem wskazywał, że w tym zakresie sprawę prowadzi samodzielnie zarząd pozwanego i tu oszczędności spółka pozwana znajdzie sama. K. S. samodzielnie ok. września 2015 r. dokonał analizy celowości wypowiedzenia współpracy dotychczasowemu współpracownikowi w dziedzinie ochrony i utrzymania czystości. Wykonał to na polecenie prezesa zarządu J. L. (1), który wcześniej współpracował ze spółką (...) w ramach innej zarządzanej przez siebie spółki.

W trakcie negocjacji J. L. (1) przekazywał pracownikom powoda, że w przypadku składek na (...) nie chodzi o szukanie prostych oszczędności typu znalezienie współpracownika, który umożliwi wysokie odpisy w składkach, bowiem kwestią odpisów zajmie się strona pozwana sama i już negocjuje umowę z firmą ochroniarską i sprzątającą, ale chodzi o analizę sposobu obliczania składek z uwagi na trzy regulaminy pracy obowiązujące w spółce.

Spółka (...) sp. z o.o. w dniu 14 września 2015 r. złożyła ofertę usług ochrony i utrzymania czystości u strony pozwanej, wskazując na uzyskanie ulgi na (...) w razie skorzystania z jej usług. Upřednio spółka (...) współpracowała z J. L. (1) w ramach współpracy z inną spółką, w ramach tamtej współpracy J. L. był zorientowany w tematyce odpisów w składkach na (...), przedstawiciel (...) za każdym razem podkreślał te kwestie przy przedstawianiu oferty.

W dniu 16 września 2015 r. odbyło się kolejne spotkanie dotyczące ustalenia warunków umowy z (...) sp. z o.o., zaplanowano rozpoczęcie współpracy z dniem 1/02/16 po wypowiedzeniu umowy dotychczasowemu współpracownikowi. Wypowiedzenie to zostało dokonane pismem z dnia 27/10/15 r. Strona pozwana zawarła umowę współpracy z (...) w dniu 10/01/16 r.

Po zawarciu umowy z pozwaną strona powodowa zwracała się do strony pozwanej o przesłanie deklaracji (...), dotyczących wpłat na (...); strona pozwana przesłała dokumenty. Strona powodowa zwracała się również o informację co do tego, czy strona pozwana korzysta z ulg w składkach na (...).

W dniu 25 listopada 2015 r. strona powodowa skierowała pismo do pozwanej (odebrane 7/12/15), informując, że wstępna analiza kosztów ponoszonych z tytułu ubezpieczeń społecznych – składki na ubezpieczenie społeczne, podatków i opłat – opłat za użytkowanie wieczyste, podatków i opłat – opłat za korzystanie ze środowiska, podatków i opłat – podatku akcyzowego, nie wykazała możliwości zidentyfikowania oszczędności na poziomie rentowności projektu.

W dniu 26 listopada 2015 r. strona powodowa sporządziła „Raport z analizy”, o treści jak na k. 28 – 44. Jako opiekun merytoryczny został wskazany T. O., a jako opiekun handlowy – M. J.. W raporcie wskazano, że w analizowanym okresie strona pozwana nie korzystała z ulg we wpłatach na (...), a strona powodowa na podstawie informacji zidentyfikowała możliwość optymalizacji wpłat na (...) poprzez zakup usług i produktów od podmiotów uprawnionych do przyznawania ulg we wpłatach na (...). W części 2 Raportu zostały opisane „obszary optymalizacji”, tj. wskazano informacje na temat przesłanek zwolnienia częściowego z wpłat na (...), refundacji szkoleń osób niepełnosprawnych, dofinansowania do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a także informacje o możliwości uzyskania ulgi we wpłatach na (...) poprzez zakup usług i produktu od Zakładu Pracy (...). W części 3 zawarto potencjalne oszczędności z tytułu zakupu usług i produktów od(...) w dziedzinie ochrony mienia, utrzymania czystości i odzieży roboczej (nie zostało określone, czy chodzi o zakup czy pranie), wskazując aktualne koszty oraz możliwe oszczędności w razie skorzystania z ulg na określonym poziomie, bez wskazywania konkretnych dostawców usług czy towarów. Strona powodowa wskazała, że za okres styczeń 2016 r. – grudzień 2019 r. szacowane oszczędności z tego tytułu wynoszą 1.140.642 zł. Powód wskazał również w raporcie, że na życzenie pozwanego przeprowadzi konkurs ofert, mający na celu wyłonienie najatrakcyjniejszego dostawcy uprawnionego do przyznawania ulg we wpłatach na (...) we wszystkich wskazanych obszarach. Konkurs ofert będzie mógł zostać przygotowany po uzyskaniu bardziej szczegółowych informacji o wyżej wskazanych usługach. Podsumowanie tego działania miało być przedstawione w odrębnym opracowaniu. Na s. 25 raportu przedstawiono harmonogram działań, które należy wykonać, aby uzyskać oszczędności z tytułu optymalizacji wpłat na (...): decyzja o akceptacji propozycji optymalizacji; pozyskanie ostatecznych ofert / wizje lokalne (po stronie powoda); raport podsumowujący wyniki ostatecznych ofert (po stronie powoda); wybór nowego dostawcy / podpisanie umów (po stronie pozwanego); podpisanie umów z nowymi dostawcami / wypowiedzenie obecnej Umowy (po stronie pozwanego), monitoring wskazanych obszarów (po stronie powoda).

Raport został odebrany przez prezesa zarządu J. L. (1).

W dniu 21 stycznia 2016 r. strona powodowa zwróciła się do pozwanej z pytaniem, czy akceptuje raport w zakresie obniżenia wpłat na (...), informując, że strona powodowa jest gotowa na rozpoczęcie prac wdrożeniowych.

W dniu 22 stycznia 2016 r. strona powodowa wysłała do strony pozwanej zapytanie dotyczące tego, czy firma wybrana do ochrony świadczy już usługi na rzecz pozwanej i jaki odpis zaproponowała; S. L. odpowiedział, że temat (...) „na razie odstawiamy”, a firma do ochrony, która ma odpis na (...), została już wybrana.

W dniu 30 marca 2016 r. S. L. (1), dyrektor finansowy strony pozwanej, poinformował powoda, że w zakresie (...) strona pozwana rezygnuje z wdrożenia proponowanych zaleceń.

Strona powodowa w pismach z dnia 21/09/16, 26/09/16, 30/08/16, 14/10/16, 7/11/16 i 6/11/17 wzywała pozwanego do przedstawienia deklaracji (...) celem weryfikacji danych dotyczących wysokości wpłat na (...).

W pismach z dnia 4 października 2016 r., 21 października 2016 r., i 21 listopada 2017 r. strona pozwana zwróciła się o przesłanie raportu z wykonania umowy oraz wskazała, że jeszcze przed zawarciem umowy pomiędzy stronami prowadziła zaawansowane rozmowy z podmiotem posiadającym status zakładu pracy chronionej i o której to okoliczności strona powodowa miała być informowana przy zawarciu umowy.

W piśmie z dnia 22 grudnia 2017 r. strona powodowa wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 264.479,39 zł netto obejmującą wynagrodzenie powoda tytułem optymalizacji kosztów wpłat na (...), z powołaniem się na § 5 ust. 5 umowy oraz brak dostarczenia przez pozwanego dokumentów umożliwiających weryfikację wdrożenia zaleceń powoda i jednocześnie informację, że zalecenia zostały samodzielnie wdrożone.

Strona powodowa wystawiła fakturę VAT na kwotę 325.309,65 zł brutto tytułem wynagrodzenia z tytułu optymalizacji kosztów wpłat na (...), zgodnie z par. 5 pkt 5 umowy współpracy, za okres styczeń 2016 – listopad 2017 r.

W piśmie z dnia 29 grudnia 2017 r. strona pozwana poinformowała powoda, że proces optymalizacji kosztów we wskazanym przez powoda zakresie został rozpoczęty i wdrażany przed podpisaniem umowy z powodem, o czym powód był informowany.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, że brak jest podstaw do kwalifikowania zapisu z § 5 ust. 5 jako zastrzeżenia kary umownej za nieprzedstawienie dokumentów – strony postanowiły, że w przypadku nieprzedstawienia tych dokumentów powód będzie mógł domagać się wynagrodzenia w związku z przyjęciem fikcji wdrożenia umowy na skutek przedstawionych przez powoda zaleceń optymalizacyjnych. To z kolei uprawniało do stwierdzenia, że przesłanką domagania się wynagrodzenia było jej wykonanie z należytą starannością przynajmniej w zakresie zgromadzenia dokumentów, dokonania analizy, identyfikacji oszczędności i sporządzenia raportu.

W oparciu o twierdzenia stron, w szczególności co do zakresu czynności zleconych i wykonanych w ramach zawartej umowy Sąd umowę między stronami zakwalifikował jako umowę o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.).

Zgodnie z art. 354 k.c. strona powodowa winna była wykonać umowę zgodnie z treścią zobowiązania i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno – gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a zgodnie z art. 355 § 2 k.c. należytą staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności oraz zgodnie z zapisem umowy (§ 5 ust. 1 – zobowiązanie do wykonania umowy z najwyższą starannością). Strona powodowa w ramach umowy zapoznała się z deklaracjami pozwanego dot. składek (...) przesłanymi przez pozwaną i tabelą kosztów (dokumenty wskazane w wiadomości, k. 158) i sporządziła raport o treści dołączonej do pozwu. Na etapie zawierania umowy strony prowadziły rozmowy co do tego, że zagadnienie dotyczące nawiązania współpracy z zakładami pracy chronionej będzie prowadzone samodzielnie przez stronę pozwaną, bowiem już na tamtym etapie toczyły się stosowne rozmowy pozwanego z potencjalnym kontrahentem.

W ocenie Sądu roszczenie strony powodowej należało uznać za nieuzasadnione na gruncie zawartej umowy oraz ustalonego stanu faktycznego, mając na uwadze następujące okoliczności:

– umowa stron miała charakter pisemny, nie było więc dopuszczalne wykazywanie innej treści niż pisemna, jednakże z treści umowy wynika również, że realizacja umowy miała polegać na analizie stanu zastanego w spółce, co oznacza, że powinna obejmować również prowadzone negocjacje ze spółką (...) (których podłożem było właśnie uzyskanie odpisu w składkach), zwłaszcza, że strona powodowa była o nich informowana, i te potencjalne oszczędności nie zostały zidentyfikowane przez stronę powodową w rozumieniu § 2 ust. 2, a ich uzyskanie nie nastąpiło w efekcie wdrożenia zaleceń zaakceptowanych przez pozwaną; finalizacja współpracy pozwanej z (...) nie była więc wynikiem wdrożenia żadnych zaleceń powoda i jego analiz;

– w umowie nie wyłączono analizy składek na (...), ale wykluczono z możliwych wdrożeń wskazanych w raporcie zawarcie umowy z zakładem pracy chronionej – strona pozwana wskazała, że tym zajmuje się samodzielnie, a zatem ta informacja powinna być uwzględniona na etapie dokonywania analizy przez powoda;

– nie jest należywym wykonaniem zobowiązania wskazanie pozwanej rozwiązań oszczędnościowych, o których sama pozwana wcześniej informowała powoda, że wdraża je samodzielnie – taki sposób wykonania umowy nie może być

uznany za spełniający standardy najwyższej staranności; przedmiotem umowy było samodzielne zidentyfikowanie oszczędności przez powoda i ich uzyskanie;

– na gruncie umowy nie można też powiedzieć, że oszczędnością (§ 1 ust. 2) jest zmniejszenie kosztów, wynikające ze zmiany podmiotu współpracującego – w ocenie Sądu celem poszukiwania oszczędności jest ich uzyskanie w istniejących uwarunkowaniach, czemu służyć ma analiza stanu zastanego w podmiocie badanym;

– brak w definicji wdrożenia z § 2 ust. 5 działania pozwanego polegającego na zawieraniu umowy z innymi podmiotami i zrywaniu współpracy z dotychczasowymi podmiotami (mowa jest tylko o dostarczaniu informacji i dokumentów niezbędnych do realizacji umowy);

– z § 1 ust. 2 umowy wynika, że powód miał dokonać analizy celem wskazania źródeł oszczędności, ale w stanie istniejącym, na co wskazuje właśnie zakres obowiązków nałożonych na pozwanego w ramach wykonywania wdrożenia

– brak jest podstawy, by obligować pozwanego w ramach wdrożenia do zmiany kontrahentów;

– pozwany samodzielnie wdrożył rozwiązanie polegające na zmianie dostawców, ale nie jest to rozwiązanie skutkujące powstaniem oszczędności, o którym mowa w umowie na gruncie § 1 ust. 2 i § 2 ust. 5 umowy;

– należy podkreślić, że zawsze można pomniejszyć koszty dokonując reorganizacji przedsiębiorstwa czy zmieniając kontrahentów, ale w ocenie sądu umowa przewidywała, że oszczędności to zmniejszenie istniejących w danej chwili w danych warunkach kosztów (potwierdzone przez organy / dostawców, ale tych dostawców, którzy już współpracują z pozwanym); zgodnie z § 4 ust. 1 chodziło o oszczędności uzyskane przez stronę powodową, w następstwie wdrożenia zaleceń;

– ponadto, akceptacja zaleceń miała być podstawą rozpoczęcia wdrożenia, a jego efektem – odzyskanie kwot nadpłaconych, obniżenia, ulgi, zwolnienia, odsetki od nadpłat, eliminację zbędnych kosztów, renegocjację taryf i optymalizację struktury usług, rabaty i bonusy;

– informacje o ulgach potwierdzane miały być przez zakłady pracy chronionej, co jednak nie oznacza, że zmiana dostawcy usług wchodziła w zakres wdrożenia – strona powodowa miała uzyskiwać ulgi / szukać oszczędności w zaistniałych warunkach gospodarczo – prawnych;

– oszczędności mogły dotyczyć renegocjacji taryf, ale w § 1 ust. 2 brak mowy o nawiązywaniu całkowicie nowych relacji gospodarczych;

– pozwany zobowiązał się w § 5 ust. 4 nie podejmować czynności mających te same cele i zakresy co objęte umową – nie zostało jednoznacznie określone, co wchodzi w zakres „celów i zakresów” oraz „zaistniała komunikacja z organami i dostawcami, pozostającymi w bezpośrednim zakresie umowy” – wpłaty na (...) wchodziły w zakres umowy, ale nie działania mające na celu reorganizację przedsiębiorstwa, w tym zmianę dostawców;

– w ocenie Sądu, w treści raportu powoda brak również było szczegółowych zaleceń, które mogłyby być przedmiotem samodzielnego wdrożenia lub odmowy wdrożenia przez pozwanego na gruncie § 5 ust. 5 i 6 – zalecenia nie obejmują wyłonienia konkretnych oferentów, a fakt możliwości zawarcia umowy z zakładem pracy chronionej jest wiedzą powszechną, wynikającą z art. 22 i in. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

– wdrożenie miało służyć zgodnie z § 1 ust. 2 i § 2 ust. 5 uzyskaniu ostatecznego rozstrzygnięcia, co oznacza formalne zakończenie wdrożonej procedury mającej na celu uzyskanie ulgi/zwolnienia/nadpłaty, w oparciu o realnie ponoszone dotychczas koszty;

– z załącznika do umowy, k. 25, również wynika, że chodziło jedynie o korekty deklaracji i ulgi uzyskane w ramach zastanej sytuacji, a nie ulgi hipotetyczne;

– „zalecenia” i „analiza” to coś więcej niż wskazanie przepisów prawa odnoszących się do możliwości hipotetycznej uzyskania ulgi w razie zawarcia umowy z innymi podmiotami niż dotychczas;

– raport miał być dostosowany do realnej sytuacji, a zalecenie zakupu usług od zakładu pracy chronionej w celu uzyskania ulgi we wpłatach na (...) dotyczy każdego podmiotu i nie jest w żaden sposób zindywidualizowane;

– raport w zakresie ZPCh jest jedynie informacją prawną – nie ma charakteru żadnego indywidualnego opracowania, nie zostało dokonane żadne rozeznanie rynkowe co do możliwości zatrudnienia tych firm w danym obszarze, wskazane oszczędności, k. 38 mają charakter hipotetyczny, a pod dostawcami nr 1, 2 itp. nie zostały wskazane żadne podmioty; nie wiadomo nawet, czy takie podmioty funkcjonowały na lokalnym rynku i w jakim zakresie mogłyby wykonywać świadczenia w miejsce dotychczasowych dostawców usług powoda, zwłaszcza przy utrzymaniu czystości w specjalistycznym zakładzie przemysłowym;

– jak wskazano w raporcie, warunkiem skorzystania z rekomendacji jest podpisanie umów z nowymi dostawcami – nie została prześledzona możliwość zawarcia takich umów, możliwość wypowiedzenia poprzednich umów, możliwe do uzyskania warunki od nowych dostawców i ekonomicznego uzasadnienia zmiany dostawcy, w szczególności pod kątem jakości;

– raport nie zawierał żadnych konkretnych wytycznych co do wdrożenia konkretnych rozwiązań, a zmiana dostawców nie mieściła się w kategoriach wdrożenia i oszczędności w rozumieniu umowy (jak wskazano powyżej), stąd zawarcie umowy z dostawcą ZPCh przez powoda nie stanowiło samodzielnego wdrożenia zaleceń, bowiem w obszarze wpłat na (...) raport nie zawierał żadnych konkretnych indywidualnych zaleceń w tym przedmiocie, które mogłyby zostać wdrożone przez pozwanego;

– gdyby nawet zmiana dostawcy była jedną z możliwych postaci wdrożenia, dopiero przedstawienie konkretnych dostawców wraz z oceną jakości, kosztów i możliwości wypowiedzenia poprzednich umów, mogłoby stanowić konkretne zalecenie wdrożeniowe, którego samodzielną realizacją byłaby tożsama z wykonaniem umowy w całości;

– w raporcie nie dokonano nawet analizy, czy na rynku działali dostawcy, którzy mogliby prowadzić do uzyskania tak dużych ulg po stronie pozwanej;

– na obecnym etapie raport stanowił więc jedynie informację prawną dotyczącą zakładów pracy chronionej, a nie zalecenia wdrożeniowe w rozumieniu umowy;

– sama strona powodowa wskazała w raporcie, że konkurs ofert mógłby zostać przeprowadzony, ale wymagałoby to odrębnego opracowania i uzyskania dalszych dokumentów – z tego wynika, że na dzień raportu zalecenia nie zostały skonkretyzowane, strona powodowa nie domagała się dalszych dokumentów, stąd nie sposób uznać, by przekazana informacja stanowiła jakiegokolwiek profesjonalne zalecenia wdrożeniowe, nawet jeśli wdrożenie to mogłoby polegać na zmianie dostawcy usług;

– harmonogram działań wskazany w raporcie miał charakter uproszczony i niekonkretny; z tabeli, k. 40, wynika ponadto, że wymagana byłaby odrębna decyzja o akceptacji tej propozycji przez pozwanego, co również potwierdza, że co do zasady nie była to normalna czynność wdrożeniowa, i wymagała zgody na podjęcie dalszych kroków (k. 42), mimo że zgodnie z § 2 ust. 4 umowy standardowo akceptacja zaleceń z raportu miała być podstawą wdrożenia; wynika z tego, że zalecenia nie zostały wystarczająco skonkretyzowane ani nie została uzyskana zgoda na taki sposób wdrożenia, a uzyskanie tej zgody było według samej strony powodowej konieczne;

– należy więc wskazać, że skoro nie doszło do wdrożenia propozycji powoda zgodnie z § 2 ust. 5 i § 4 ust. 2 – żadne oszczędności nie zostały uzyskane przez pozwaną na skutek wdrożenia, nie zaktualizowało się więc roszczenie o zapłatę wynagrodzenia na gruncie § 4 ust. 2 umowy;

- strona powodowa domagała się zapłaty wynagrodzenia w wysokości 45% oszczędności wykazanych w raporcie w związku z odstąpieniem od wdrożenia zaleceń przez pozwaną, a jednocześnie uzyskanych jednak na skutek samodzielnego wdrożenia zaleceń z raportu przez pozwaną i niedostarczenia dokumentów potwierdzających niedokonanie wdrożenia (§ 5 ust. 5 i 6 umowy);
- § 5 ust. 5 wprowadza obowiązek zapłaty wynagrodzenia mimo braku wdrożenia, jeśli można uznać, że raport zawierał zalecenia dotyczące możliwości uzyskania zidentyfikowanych przez powoda oszczędności, o których mowa w § 1 ust. 2 umowy;
- sąd uznał jednak, że nie zostały spełnione umowne przesłanki uzyskania wynagrodzenia przez powoda – nie zostały sformułowane żadne konkretne zalecenia wdrożeniowe, które zostałyby zaakceptowane przez powoda (sam powód domagał się dalszej akceptacji przez pozwanego) i na skutek wdrożenia których przez powoda lub samodzielnie pozwany uzyskalby oszczędności w rozumieniu § 1 ust. 2 umowy, zidentyfikowane na skutek analizy zastanej w spółce sytuacji pozwanego;
- wobec braku konkretnych zaleceń, nie sposób rozważać, na ile strona pozwana dokonała ich wdrożenia; sama potencjalna możliwość uzyskania określonych ulg nie jest jeszcze zaleceniem wdrożeniowym, tym bardziej, że zgodnie z umową przedmiot umowy miał być wykonany z najwyższą starannością;
- nie można zasadnie domagać się, przedstawivszy ogólnikowe rozwiązania prawne dot. ulg, aby przedsiębiorca który uzyska te ulgi na skutek własnych uprzednich starań nakierowanych na zawarcie umowy, był zobligowany do zapłaty wynagrodzenia w postaci części uzyskanych ulg;
- należy również podkreślić, że do czasu zawarcia umowy z nowymi dostawcami strona pozwana nie mogłaby w żaden sposób samodzielnie uzyskać jakichkolwiek ulg dla pozwanego w rozumieniu § 1 ust. 2 i § 2 oraz § 4 ust. 2, więc oszczędności nie były wynikiem analiz powoda, ale własnych działań pozwanego;
- potwierdzenie odbioru raportu, który nie zawierał konkretnych rozwiązań, nie oznacza że strona pozwana zaakceptowała zalecenia wdrożeniowe, których de facto nie było w raporcie, a rezygnacja z wdrożenia oznacza właśnie dalszy brak zgody na działanie powoda w tym obszarze, bez której to zgody żadne wdrożenie, polegające na zmianie kontrahenta, nie mogło być samodzielnie przeprowadzone przez powoda.

Z tych przyczyn wykonanie umowy przez powoda nie mogło być uznane za należyte w rozumieniu art. 354 k.c. Należy też podkreślić, że to na stronie powodowej ciążył dowód wykonania umowy w sposób należyty w myśl art. 354 i 355 k.c., bowiem tylko takie wykonanie umowy uprawniało do przyjęcia, że świadczenie niepieniężne z umowy o świadczenie usług zostało spełnione, co dopiero upoważnia do żądania zapłaty wynagrodzenia. Skoro więc strona powodowa twierdziła, że wykonała umowę należyte powinna wykazać – wobec zaprzeczenia temu przez stronę pozwaną – prawidłowość jej wykonania w zakresie upoważniającym do żądania zapłaty wynagrodzenia na gruncie umowy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., czego nie uczyniła, a z dowodów przedstawionych przez stronę pozwaną wynikało, że przedłożony raport identyfikował oszczędności jedynie w dziedzinie, w której strona pozwana dokonała samodzielnych działań przed zawarciem umowy, o czym powód był informowany, a ponadto w tym zakresie strona powodowa nie przedstawiła raportu wystarczająco konkretnego i zawierającego zalecenia, umożliwiające wdrożenie, upoważniającego do uznania, że umowa w tym zakresie została wykonana, a pozwany dokonał odstąpienia od wdrożenia konkretnych rozwiązań zaproponowanych przez powoda lub wdrożył je samodzielnie.

W konsekwencji Sąd I instancji uznał, iż strona powodowa nie wykazała wykonania umowy w sposób należyty, opisany w art. 354 k.c., bowiem cel społeczno – gospodarczy tego zobowiązania wyrażał się w przeprowadzeniu rzetelnego, kompleksowego audytu działalności spółki pozwanej, z uwzględnieniem już toczących się rozmów prowadzonych samodzielnie przez pozwaną, celem identyfikacji takich oszczędności, których strona pozwana nie identyfikowała sama i ich pozyskania na skutek wdrożenia po sformułowaniu wystarczająco konkretnych zaleceń, o czym mowa w § 2 ust. 5 umowy. Strona powodowa nie wykazała – przy uzasadnionych zastrzeżeniach strony pozwanej – by wykonanie

przez nią umowy zostało dokonane należycie, a zatem Sąd uznał, iż nie doszło do wykonania zobowiązania przez stronę powodową, a skoro wynagrodzenie należy się za wykonanie usług (w zakresie do etapu wdrożenia, o czym była mowa wyżej), a nie za przystąpienie do ich wykonywania, nie powstało dotychczas po stronie powodowej roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie czynności, co uzasadniało oddalenie powództwa na mocy art. 750 w zw. z art. 735 § 1 k.c. w zw. z art. 354 § 1 k.c. i 355 § 2 k.c. oraz § 5 ust. 1, 4 – 6, § 1 ust. 1–3 oraz § 2 umowy.

Sąd I instancji na mocy art. 98 § 1 k.p.c. zasądził koszty procesu na rzecz strony wygrywającej sprawę, a na koszty te złożyły się koszty zastępstwa procesowego, obliczone od wartości przedmiotu sporu (§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018 poz. 265)).

Sąd I instancji nakazał ściąganie nieuiszczonych kosztów sądowych od strony powodowej na mocy art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz. U. 2019 r. poz. 785 t.j. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. nierozpoznanie istoty sprawy poprzez całkowite pominięcie przy ustalaniu podstawy materialnoprawnej pozwu postanowień § 5 ust. 5 umowy z dnia 23 października 2015 r. to jest zobowiązania pozwanego do dostarczenia na prośbę powoda dokumentów rozliczeniowych z właściwymi organami lub dostawcami potwierdzających, że analizy i zalecenia objęte umową nie zostały wykorzystane przez pozwanego w postaci uznania na zasadzie fikcji prawnej, że pozwany wdrożył w całości zalecenia optymalizacyjne przedstawione w Raporcie przez powoda i powodowi jest należne wynagrodzenie oraz całkowite pominięcie w ustaleniach faktycznych istotnego dla oceny zasadności żądań pozwu faktu w postaci niedostarczenia przez pozwanego mimo wielokrotnie ponowionych próśb powoda dokumentów rozliczeniowych z właściwymi organami lub dostawcami potwierdzających, że analizy i zalecenia objęte umową nie zostały wykorzystane przez pozwanego, mimo ustalenia wielokrotnego kierowania takich próśb przez powoda do pozwanego,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a polegający na:

a) uznaniu, że strony wyłączyły z zakresu umowy oszczędności polegające na zmianie dostawcy usług na dostawcę dającego możliwość uzyskania odpisu na (...),

b) uznaniu, że powód nie wykonał prawidłowo umowy z dnia 23 października 2015 r.,

c) uznaniu, że zmiana przez pozwanego dotychczasowego dostawcy usług na spółkę (...) sp. z o.o. udzielającą pozwanemu prawa do odpisów od składki na (...) nie pokrywała się z celami i zakresami z działaniami objętymi umową, mimo że prowadziła do tego samego celu, co te działania (zmniejszenie wpłat pozwanego na (...)), za pomocą tych samych środków, które sugerowały zalecenia powoda dla pozwanego zawarte w Raporcie przekazanym pozwanemu przez powoda (zmiana dostawcy usług na Zakład Pracy (...) oferujący możliwość zmniejszenia wpłat na (...)),

d) pominięciu w ustaleniach faktycznych istotnego dla oceny zasadności pozwu faktu, w postaci niedostarczenia przez pozwanego mimo wielokrotnie ponowionych próśb powoda dokumentów rozliczeniowych z właściwymi organami lub dostawcami potwierdzających, że analizy i zalecenia objęte umową nie zostały wykonane przez pozwanego.

3. błędne zastosowanie prawa materialnego, poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 56 w zw. z art. 353[1] k.c. polegające na pominięciu części postanowień umowy przy ustalaniu zobowiązań stron istotnych dla podstaw materialnoprawnej żądań pozwu, w szczególności postanowień § 5 ust. 4 umowy z dnia 23 października 2015 r. w efekcie czego Sąd oceniając zasadność żądania pozwu opartego na § 5 ust. 4 umowy nie zastosował normy tam zawartej, zgodnie z którą pozwany zobowiązał się nie podejmować od daty podpisania umowy do daty upływu okresów referencyjnych żadnych czynności mających te same cele i zakresy, co działania objęte umową,

4. błędne zastosowanie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 56 w zw. z art. 353[1] k.c. polegające na całkowitym pominięciu § 5 ust. 5 umowy z dnia 23 października 2015 r. przy ustalaniu podstawy

materialnoprawnej żądania pozwu, to jest zobowiązanie pozwanego do dostarczenia na prośbę powoda dokumentów rozliczeniowych z właściwymi organami lub dostawcami potwierdzającymi, że analizy i zalecenia objęte umową nie zostały wykorzystane przez pozwanego oraz sankcji za naruszenie tego zobowiązania przez pozwanego w postaci uznania na zasadzie fikcji prawnej, że pozwany wdrożył w całości zalecenia optymalizacyjne przedstawione w raporcie przez powoda i powodowi jest należne wynagrodzenie, w efekcie czego Sąd nie ocenił zasadności żądania pozwu opartego na § 5 ust. 5 umowy i nie zastosował normy prawnej tam zawartej.

5. błędne zastosowanie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 65 § 2 w zw. z art. 353[1] w zw. z art. 355 § 1 w zw. z § 2 k.c. polegające na nieprawidłowym przyjęciu, że powód nie dochował należytej staranności wymaganej od niego jako od podmiotu profesjonalnego przy wykonywaniu umowy z dnia 23 października 2015 r.

W oparciu o te zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie żądania pozwu w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za pierwszą i drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości do ponownego rozpoznania i przekazania wyroku w całości do Sądu I instancji.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Nietrafny jest podniesiony w niej zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. orzeczenia SN z dnia 9 stycznia 2001 r., I PKN 642/00 (OSNAPiUS, 2002 Nr 17, poz. 409), z dnia 5 lutego 2002 r., I PKN 845/00 (OSNP 2004, Nr 3, poz. 46), z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00 (OSP 2003, Nr 3, poz. 36), z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 293/02 (LexPolonica nr 405129), z dnia 24 marca 2004 r., I CK 505/03 (Monitor Spółdzielczy 2006, nr 6, s. 45, z dnia 16 czerwca 2011 r., I UK 15/11 (OSNP 2012, nr 15-16, poz. 199)). Pojęcie "istoty sprawy" dotyczy jej aspektu materialnoprawnego i zachodzi w sytuacji, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnoprawnej dochodzonych roszczeń, jak też skierowanych przeciwko nim zarzutów merytorycznych, tj. nie odniósł się do tego, co jest przedmiotem sprawy uznając, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych, czy procesowych unicestwiających dochodzone roszczenie (wyrok z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 299/10 (LEX nr 784969) Sąd Najwyższy)). Nierozpoznanie istoty sprawy dotyczy niezbadania roszczenia będącego podstawą powództwa (wyrok z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 274/11 (LEX nr 1110971)). Akceptując powyższe stwierdzenia uznać należy, że Sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy. Okoliczność, że oceny prawne dokonane przez ten Sąd, w szczególności zaś wykładnia postanowień zawartej pomiędzy stronami umowy, nie jest akceptowana przez apelującą nie oznacza, że w sprawie nie doszło do rozpoznania istoty sprawy. Prawdliwość dokonanej przez Sąd I instancji oceny prawnej podlega bowiem ocenie w ramach badania podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Nietrafnie również zarzuca apelacja błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia. Ocena, czy strony wyłączyły z zakresu umowy oszczędności polegające na zmianie dostawcy usług na dostawcę dającego możliwość uzyskania odpisu na (...), nie stanowi ustalenia faktycznego, ale ocenę prawną. Podobnie sytuacja przedstawia się co do kwestii czy strona powodowa wykonała prawidłowo umowę z dnia 23 października 2015 r. oraz co do kwestii czy zmiana przez pozwanego dotychczasowego dostawcy usług na spółkę (...) sp. z o.o. udzielającą pozwanemu prawa do odpisów od składki na (...) pokrywała się z celami i zakresami z działaniami objętymi umową. Natomiast Sąd I instancji nie ustalał że strona pozwana dostarczyła stronie powodowej dokumenty rozliczeniowe z właściwymi organami lub dostawcami potwierdzających, że analizy i zalecenia objęte umową nie zostały wykonane przez pozwanego. Nie zachodziła w takim stanie rzeczy potrzeba czynienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku

„negatywnego” ustalenia w przedmiocie tej kwestii, a zauważyć należy, że Sąd I instancji nie opierał swoich rozważań prawnych na przyjęciu, że dokumenty powyższe zostały przez stronę pozwaną stronie powodowej dostarczone.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny aprobeuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc podstawą orzekania w sprawie. Zbędne jest natomiast powtarzanie ich w tym miejscu.

W tak ustalonym stanie faktycznym jako nietrafne ocenić należy podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy uregulowanie zawarte w § 5 ust. 5 umowy, zgodnie z którym niedostarczenie dokumentów uznane będzie za wdrożenie przez Przedsiębiorcę całości zaleceń optymalizacyjnych przedstawionych w Raporcie i (...) będzie należne wynagrodzenie, stanowi samoistną podstawę do uznania, że sam w sobie brak przedstawienia przez stronę pozwaną dokumentów przewidzianych w tym przepisie stanowi zdarzenie, z którym umowa wiąże obowiązek zapłaty odszkodowania. W ustalonym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości, że strona pozwana, pomimo wezwań, nie przedstawiła stronie powodowej dokumentów, o których mowa w § 5 ust. 5 umowy. W ocenie Sądu Apelacyjnego postanowienia tego nie można wszelako wyklądać w oderwaniu od pozostałych postanowień umowy. W tym kontekście istotnego znaczenia nabiera natomiast uregulowanie zawarte w § 4 ust. 1 umowy, zgodnie z którym wynagrodzenie jest należne w wypadku uzyskania oszczędności dla Przedsiębiorcy. Uwzględnić nadto należy, że wynagrodzenie wynosić ma równowartość 45% oszczędności uzyskanych w następstwie wdrożenia zaleceń zaakceptowanych przez Przedsiębiorcę (§ 4 ust. 2 umowy). Nawet jeżeli przyjmie się, że § 5 ust. 5 umowy przewiduje fikcję prawną, że strona pozwana wdrożyła całość zaleceń optymalizacyjnych, to przewidziane w tym przepisie dla takiej sytuacji wynagrodzenie należy rozumieć w kontekście § 4 ust. 1 i ust. 2 umowy, a zatem tym wynagrodzeniem jest 45% oszczędności uzyskanych w następstwie wdrożenia całości zaleceń optymalizacyjnych. Nie mamy natomiast żadnego dowodu na to, że zaproponowane w raporcie zalecenia optymalizacyjne obiektywnie mogły spowodować oszczędności w kwocie objętej żądaniem pozwu. Nie znajduje natomiast Sąd Apelacyjny podstaw do takiej wykładni umowy, że strony w przewidziały w jej § 5 ust. 5, iż w wypadku nieprzedstawienia dokumentów określonych w § 5 ust. 5 umowy stronie powodowej należy się 45% z maksymalnej kwoty oszczędności wskazanych w raporcie z analizy. Uwzględnić bowiem należy, że treść raportu analizy oparta została na danych określonych jako „wstępne informacje otrzymane od pracowników (...) (k. 37), a nadto w raporcie zawarto zastrzeżenie (k. 39), zgodnie z którym dopiero konkurs ofert pozwoliłby wyłonić „najatrakcyjniejszego” dostawcę uprawnionego do przyznawania ulg we wpłatach na (...). W samej analizie wysokość oszczędności została podana wariantowo (por. tabele na k. 38), a kwoty zmniejszenia wpłat w poszczególnych latach zostały określone jako „maksymalne możliwe” (k. 38/2). Strona powodowa nie podaje przekonującej argumentacji za tezą, że jako podstawę obliczenia wynagrodzenia należałoby potraktować akurat wariant przewidujący najwyższe oszczędności. Nie potrzeba zaś wiedzy specjalnej aby ocenić, że to, czy zawarcie umów z podmiotami o statusie Zakładów Pracy (...) (bo do tego w istocie sprowadzają się zalecenia z raportu analizy) faktycznie skutkowałyby jakimikolwiek oszczędnościami, można by ocenić dopiero na gruncie konkretnych stosunków umownych nawiązanych z konkretnym Zakładem Pracy (...). Natomiast raport w ogóle nie wskazuje żadnego konkretnego kontrahenta, z którym strona pozwana mogłaby zawrzeć umowę w celu osiągnięcia oszczędności. Nie można natomiast jako oszczędności uzyskanych wskutek wdrożenia zaleceń z raportu potraktować ewentualnych oszczędności uzyskanych przez stronę pozwaną wskutek zawarcia umowy z (...) sp. z o.o. Rozmowy z tym podmiotem strona pozwana prowadziła jeszcze przed zawarciem umowy ze stroną powodową i przed sporządzeniem raportu, a zatem zawarcia umowy w rezultacie tych rozmów nie można potraktować jako skutku wdrożenia zaleceń zawartych w raporcie, który powstał później aniżeli strona pozwana zdecydowała się na podjęcie działań zmierzających na zmianę usługodawcy w tym zakresie na Zakład Pracy (...). Skoro zaś działania w celu zmiany tego usługodawcy podjęto jeszcze przed zawarciem umowy ze stroną powodową nie można do umowy z (...) sp. z o.o. zastosować uregulowania zawartego w § 5 ust. 4 umowy z dnia 19 października 2015 r. W tym kontekście drugorzędne znaczenie ma to, czy strony wyłączyły, czy nie wyłączyły z zakresu umowy oszczędności polegające na zmianie dostawcy usług na dostawcę dającego możliwość uzyskania odpisu na (...) oraz czy zmiana przez pozwanego dotychczasowego dostawcy usług na spółkę (...) sp. z o.o. pokrywała się z celami i zakresami z działaniami objętymi umową. Nie można bowiem uznać – z przyczyn powyżej powołanych – aby oszczędności uzyskane wskutek zawarcia umowy z (...) sp. z o.o. zostały spowodowane wdrożeniem zaleceń zawartych w raporcie.

Przewidzianej w § 5 ust. 5 umowy fikcji prawnej wdrożenia przez stronę pozwaną całości zaleceń z raportu nie można natomiast interpretować w sposób rozszerzający i konstruować na jej podstawie dalszej, niewyrażonej w tym postanowieniu umownym, fikcji prawnej, zgodnie z którą uznane za wdrożone zalecenia skutkowały powstaniem oszczędności. Powstanie tych oszczędności i ich wysokości winna, z mocy art. 6 k.c., wykazać strona powodowa i dopiero w wypadku wykazania tych oszczędności i ich wysokości można byłoby uznać, że stronie powodowej należy się wynagrodzenie. Strona powodowa nie wykazała aby raport analizy zawierał zalecenia tego rodzaju, że następstwem ich wdrożenia byłoby powstanie jakichkolwiek uchwytnych oszczędności. Zatem nie można uznać aby wykazała podstawy do powstania roszczenia o wynagrodzenie przewidziane w § 5 ust. 5 umowy. Zasadnie zatem Sąd I instancji oddalił powództwo.

Nietrafny jest natomiast podniesiony w apelacji zarzut niewłaściwego zastosowania art. 56 w zw. z art. 353[1] k.c. mającego polegać na pominięciu postanowienia § 5 ust. 4 umowy z dnia 23 października 2015 r. Postanowienie to wprawdzie przewiduje określone zobowiązanie strony pozwanej, jednakże nie wynika z niego obowiązek zapłaty w wypadku niewykonania tego obowiązku wynagrodzenia, które jest objęte żądaniem w niniejszej sprawie. Nietrafnie zarzuca również strona powodowa niewłaściwe zastosowanie art. 56 w zw. z art. 353[1] k.c. mające polegać na pominięciu § 5 ust. 5 umowy z dnia 23 października 2015 r. To postanowienie umowne nie może być bowiem rozumiane w sposób, w jaki postuluje to strona powodowa, a zatem jako przewidujące zarówno fikcję prawną wdrożenia zaleceń przewidzianych w raporcie sporządzonym na podstawie umowy z dnia 23 października 2015 r. jak i fikcję prawną, że wdrożenie tych zaleceń spowodowało powstanie oszczędności po stronie powodowej. Nietrafnie w końcu zarzuca strona powodowa naruszenie art. 65 § 2 w zw. z art. 353[1] w zw. z art. 355 § 1 w zw. z § 2 k.c. mające polegać na nieprawidłowym przyjęciu, że powód nie dochował należytej staranności wymaganej od niego jako od podmiotu profesjonalnego przy wykonywaniu umowy z dnia 23 października 2015 r. Oddalenie powództwa następuje bowiem z tej przyczyny, że strona powodowa nie wykazała aby wskutek wdrożenia zaleceń zawartych w raporcie po stronie pozwanej powstały jakiegokolwiek oszczędności (a powstanie takich oszczędności stanowi zgodnie z § 4 umowy warunek prawny powstania roszczenia o wynagrodzenie), a nie dlatego, że nienależycie wykonała swoje zobowiązanie.

Mając powyższe na uwadze apelacja podlegała oddaleniu o czym orzeczono w pkt 1 sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c.

Na zasądzone w pkt 2 sentencji, na zasadzie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c., od przegrywającej strony powodowej na rzecz wygrywającej strony pozwanej koszty postępowania apelacyjnego złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika strony pozwanej w wysokości stosownej do wartości przedmiotu zaskarżenia.